A BIZOTTSÁG (EU) 2022/500 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. március 25.)

Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziójának mint jelentős piaci zavart okozó rendkívüli esemény fennállásának a megállapításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap létrehozásáról és az (EU) 2017/1004 rendelet módosításáról szóló, 2021. július 7-i (EU) 2021/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 26. cikke (2) bekezdésének második albekezdésére,

mivel:

(1) Oroszország 2022. február 24. óta Ukrajna ellen folytatott katonai agressziója hatással van az uniós halászati és akvakultúra-ágazat szereplőire. Az Oroszországból és Ukrajnából származó, a halászati és akvakultúra-ágazat számára kulcsfontosságú áruk kereskedelmi forgalmának fennakadása hirtelen súlyosbította a kulcsfontosságú inputanyagok – például az energiahordozók és a nyersanyagok – áremelkedését. Az Ukrajna és az Unió közötti kereskedelmet a közlekedési lehetőségek hiánya is súlyosan érinti, mivel az ukrán repülőtereket orosz támadás sújtotta, és mert az ukrán kikötőkben folytatott valamennyi kereskedelmi szállítási műveletet fel kellett függeszteni. Ez a válság valószínűleg súlyos következményekkel fog járni az Ukrajnából és Oroszországból az Unióba irányuló gabona- és növényiolaj-ellátásra nézve csakúgy, mint a fehér húsú halak behozatalára, ez pedig a haltápárak erőteljes emelkedéséhez vezet, valamint tovább súlyosbítja az ugrásszerűen megnövekedett energiaárak, illetve a kulcsfontosságú nyersanyagok hiánya miatt kialakult nehéz helyzetet. Az uniós flotta egy része beszüntette a halászatot, tekintettel e tevékenység jövedelmezőségének csökkenésére és arra, hogy lehetetlen ellentételezni a termelési költségek növekedését. A Fekete-tengeren tevékenykedő halászhajókat az esetleges katonai műveletek veszélye is fenyegeti, aminek következtében a hajók elővigyázatosságból felfüggesztik tevékenységüket. Az említett költségnövekedések és áruhiányok együttes hatását a tengeri élelmiszer-termelési és -feldolgozó ágazatok is megérzik. Következésképpen a számottevő költségnövekedések és a kereskedelmi fennakadások miatt jelentős piaci zavar áll fenn, amelynek kezeléséhez hatékony és eredményes fellépésre van szükség.

(2) Az (EU) 2021/1139 rendelet 26. cikkének (2) bekezdése értelmében az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) ilyen körülmények között támogatást nyújthat egyes olyan költségek ellentételezéséhez, amelyek egyébként nem számolhatók el ilyen kompenzáció keretében, továbbá a halászati és akvakultúra-ágazatban tevékenykedő szereplők kiesett bevételeinek vagy többletköltségeinek ellentételezéséhez, valamint az 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 30. és 31. cikkének megfelelően halászati termékeket tároló elismert termelői szervezetek és termelői szervezetek társulásainak ellentételezéséhez.

(3) Az (EU) 2021/1139 rendelet 26. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban az ilyen piaci zavart okozó események esetén alkalmazandó egyedi támogatási rendszernek a halászati és akvakultúra-termékek forgalmazásának, minőségének, hozzáadott értékének és feldolgozásának előmozdítására kell korlátozódnia. Az említett 26. cikk (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban a támogatási rendszer csak akkor alkalmazandó, ha a Bizottság megállapítja a zavart okozó rendkívüli esemény fennállását.

(4) Ezért helyénvaló megállapítani, hogy Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziója jelentős piaci zavart okozó rendkívüli esemény.

([1]) HL L 247., 2021.7.13., 1. o.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1379/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 1. o.).

(5) Az (EU) 2021/1139 rendelet 39. cikke értelmében a többletköltségek vagy a kiesett bevétel ellentételezése, valamint az említett rendelet alapján nyújtott más ellentételezés az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) 53. cikke (1) bekezdésének b)–e) pontjában említett bármely formában történhet. A tagállamok által e célból kidolgozott módszertanoknak meg kell felelniük az említett rendelet 53. cikke (3) bekezdésének.

(6) Az (EU) 2021/1060 rendelet 63. cikkének (2) bekezdése értelmében a kiadás akkor számolható el az ETHAA-ból származó hozzájárulás terhére, ha az a kedvezményezettnél merült fel, és műveletek végrehajtása keretében, az ETHAA-program Bizottsághoz történő tagállam általi benyújtásának napja vagy 2021. január 1. – amelyik a korábbi időpont – és 2029. december 31. között került kifizetésre. Indokolt azonban előírni, hogy azok a költségek, amelyek az e határozat által megállapított rendkívüli esemény által okozott piaci zavar nyomán merültek fel, 2022. február 24-től, azaz Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziójának kezdőnapjától legyenek elszámolhatók az (EU) 2021/1139 rendelet 26. cikkének (2) bekezdése értelmében. Ami a kiadások felmerülését illeti, a piaci zavar hatásai vélhetően több hónapig fogják sújtani a halászati és akvakultúra-ágazat piaci szereplőit, ezért helyénvaló úgy rendelkezni, hogy a kiadások elszámolhatók legyenek abban az esetben, ha 2022. december 31-ig merültek fel.

(7) Tekintettel az (EU) 2021/1139 rendelet 26. cikkének (2) bekezdésében említett támogatás gyors végrehajtásának szükségességére, e határozatnak a kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2021/1139 rendelet 26. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában az Oroszország által Ukrajna ellen 2022. február 24. óta folytatott katonai agressziót jelentős piaci zavart okozó rendkívüli eseménynek kell tekinteni.

2. cikk

Az e határozat alapján támogatható kiadások abban az esetben számolhatók el, ha 2022. február 24. és december 31. között merültek fel, és 2029. december 31-ig kifizették őket.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2022. március 25-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).